

Název bakalářské práce Valentýny Žiškové *Motiv smrti ve Skupině 42* je poněkud zástupný a je spíše projevem autorčina hledání, než psaní bakalářské práce provázelo. Výraz „hledání“ tu přitom neznámá intencionální činnost, usilující o nalezení kýženého cíle a prováděnou systematicky nebo nervózně, ale postupný, řekl bych spíše intuitivní proces objevování vlastního tématu. Autorka je objektivně vyjádřila v posledním odstavci úvodu své práce: „Se smrtí totiž přišla generace autorů Skupiny 42 do styku více než generace předešlé, přesto, nebo možná právě proto, si za východisko své tvorby zvolila život“ (s. 7). Její studie, jakkoli se smrtí u jednotlivých básníků ve významové výstavbě jejich sbírek od námětu až po téma zabývá, je tak ze všeho nejvíce – po Zdeňku Pešatovi (1967) a Přemyslu Blažíčkovi (1998) – dalším pokusem o přehled, resp. syntetický výklad básnické tvorby pěti tvůrců v periodě jejich příslušnosti ke společenství, jež pojila osobnost Jindřicha Chalupeckého.

Po stručném résumé Chalupeckého pojetí umění na počátku čtyřicátých let 20. století, v němž autorka zdůrazňuje mj. postřeh o „pozapomnění vlastní smrtelnosti“ u tehdejšího člověka, přistupuje práce k rozboru tvorby jednotlivých básníků. Kapitola o Ivanu Blatném zdůrazňuje césuru, kterou kontakt se Skupinou autorovi přinesl, a ke čtení obou Blatného sbírek přistupuje prostřednictvím pojetí času, které je „neurčité, zastřené, těžko sledovatelné: ze zlomku vteřiny se očitáme ve věčném bezčasném, život i smrt jsou sotva zachytitelné, hranice mezi mrtvými a živými se stále tenčí a často jsou nepostřehnutelně prolamovány“ (s. 16).

Sbírku Jiřiny Haukové *Cizí pokoj* (1946) sleduje Valentýna Žišková v konfrontaci s básnířčinou prvotinou *Přísluní* (1943), která vznikala ještě před ustavením Skupiny. Autorka bakalářské práce uznamenává proměnu cyklického pojetí času první sbírky v temporální fragmenty, v uplývání, které je latentní, tušené, a přispívá k celkové atmosféře „nejistoty a snahy dopátrat se odpovědí“ ve světě, který je pro lyrickou mluvčí nesrozumitelný. – Básně Josefa Kainara z *Osudů* (1947) a *Nových mýtů* (1946), balancující v prostoru každodennosti a fantasknosti, vykládá Valentýna Žišková sice prismatem tělesnosti, ale průběžně také konstatuje, že svět Kainarovy poezie je disparátní a oproti ostatním básníkům Skupiny je složité uchopit ho ve výkladu, který by nějak sjednocoval. V textu bakalářské práce se to také projevuje tím, že autorka se zastavuje jednotlivě u většího počtu Kainarových básní a pojmenovává jejich vzájemně disparátní směřování.

Jako do značné míry sourodou představuje Valentýna Žišková „antipoetickou“ tvorbu Jana Hanče a Jiřího Koláře. U prvně jmenovaného shledává vsudypřítomnou tematizaci pomíjivosti, jejíž uvědomění může skýtat různé šance pro naléhavěji prožitý život. V Kolářově tvorbě, do jejíhož „skupinového“ období zahrnuje i dvojnihu z let 1946/47 se složitou publikační historií *Dny v roce – Roky v dnech* (kterou někteří interpreti pokládají už za žeň „postskupinovou“), a daří se jí mimochodem organicky pojednat i *Sedm kantát* (1945), které zpravidla bývají z kolářovských přehledů vyňaty jako „ohlasová“ sbírka o okupaci, spatřuje nejpodstatnější přínos v důrazu na atmosféru města a důležitost umění pro lidský život.

Pokus o výklad básnických sbírek uvedených autorů vychází u Valentýny Žiškové z citlivého, nuancovaného čtení. Finální verze bakalářské práce se značně liší od prvotních verzí a jejich rozvíhových interpretací. Autorka prokázala schopnost poučeného literárněteoretického studia, literárněhistorického materiálového výzkumu a interpretace. Doporučuji její práci k obhajobě a navrhuji hodnocení „velmi dobře“.